

УДОСКОНАЛЕННЯ ГАЛУЗЕЙ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ЗАКОНОДАВСТВА

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС

УДК 342.9

А.М. Апаров

кандидат юридичних наук, доцент

Київська державна академія водного транспорту імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного

ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ

У статті досліджено історію розвитку інституту адміністративної юстиції в Польщі, особливості становлення адміністративних судів в умовах адміністративно-територіальної реформи, компетенцію адміністративних судів, а також особливості адміністративних проваджень в адміністративних судах Польщі.

Ключові слова: адміністративно-процесуальне право, адміністративне право, державне управління, суспільні відносини, адміністративна юстиція, адміністративно-процесуальне законодавство.

I. Вступ

Польща не належить до держав, законодавство яких традиційно є об'єктом пильної уваги з боку дослідників. Це не цілком справедливо, оскільки вона має свою історію розвитку інституту юрисдикційного контролю у сфері державного управління. Ця країна дуже близька нам не лише в етнічному й географічному сенсі. Тривалий час Польща була в складі співдружності держав, члени якої тісно пов'язані між собою узами загальної політики, економіки й культури. Нині Польща, як і Україна, розробляє нову модель судової влади і її практика може виявитися для вітчизняного законодавця далеко не зайвою.

II. Постановка завдання

Метою статті є дослідження польського досвіду організації адміністративної юстиції.

III. Результати

Дослідження адміністративно-процесуального права за новою ідеологією українського адміністративного права відповідно до його суспільної цінності, методу, предмета і структури здійснені в працях: В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, Ю.П. Битяка, І.П. Голосніченка, В.М. Горшеньова, Є.В. Додіна, Р.А. Калюжного, А.П. Ключніченка, Л.В. Коваля, В.К. Колпакова, А.Т. Комзюка, В.В. Копейчикова, Є.Б. Кубка, Є.В. Курінного, В.М. Марчука, О.І. Миколенка, О.В. Негодченка, Н.Р. Нижник, В.Ф. Опришка, О.І. Остапенка, В.Г. Перепелюка, В.П. Петкова, О.П. Рябченко, А.О. Селіванова, В.М. Селіванова, В.Ф. Сіренка, М.Ф. Стахурського, В.Я. Тація, М.М. Тищен-

ка, В.В. Цветкова, В.М. Шаповала, В.К. Шкарупи, Ю.С. Шемшученка та інших.

Загалом, адміністративна юстиція в Польщі має вдалий результат свого розвитку. Виникнення органів державної влади в Польщі належить до соціалістичної епохи в її, так би мовити, класичному варіанті. Згодом вона пережила важкий період воєнного стану, час краху соціалізму й, нарешті, зробила остаточний перехід до плюралістичної демократії. Незважаючи на всі ці дуже істотні політичні зміни, адміністративна юстиція стала невід'ємним і втім ефективно діючим елементом польської юридичної системи.

Реформа Адміністративно-процесуального кодексу Польщі (АПК), в ході якої в Польщі був створений інститут судового контролю за законністю управлінської діяльності, стала результатом депутатської ініціативи. Ця обставина досить наочно свідчить про те, що введення інституту адміністративної юстиції було обумовлене об'єктивною, усвідомленою більшістю польського суспільства соціальною потребою. Вперше подібна ініціатива спричинила видання акту, що мав значну сферу впливу й надзвичайно складного не лише за своїм змістом, але й за своєю юридичною формою.

У кінці 70-х р. ХХ ст. в польському парламенті була створена спеціальна комісія, до співпраці з якою були залучені інші комісії сейму, ряд депутатських груп у воеводствах, а також група експертів, що складалася з представників науки і практики. Був зібраний великий матеріал від різних адміністративних органів і судів, вивчався досвід зарубіжних країн. Законопроект широко обгово-

рyвавсь в рiзних колах польського суспiльства. Робота над ним висвітлювалася в польських засобах масової iнформації: на сторiнках газет, по радiо i телебаченню. Щоб виявити громадську думку з приводу реформи адмiнiстративного процесу, серед населення країни були організовані спеціальні опитування, основні напрями цієї реформи неодноразово були предметом обговорення на рiзному роду науково-практичних конференціях.

Тут важко утриматися від того, щоб не провести аналогію з вiтчизняним актом про судовий контроль, робота над яким була розпочата приблизно в ті ж терміни, що й у Польщі. Йдеться, насамперед, про Кодекс України про адмiнiстративне судочинство. Звичайно, це порiвняння буде не на користь останнього. Насправді, польське законодавство про адмiнiстративну юстицію було прийняте понад 27 років тому й ефективно функціонує досі, не зазнавши за цей досить значний термін будь-яких серйозних змін. Що стосується відповідного вiтчизняного акту, то одна його підготовка зайняла майже ціле десятиліття. Прийнятий нарешті закон виявився не досить ефективним. Характерний факт: інститут польської адмiнiстративної юстиції знайшов своє закріплення в 1997 р. на конституційному рiвнi після багаторічного існування в правовій системі цієї країни. У нас же все відбувалося якраз навпаки. Спочатку з'явилася Конституція України й тільки після цього почалися законопроектні роботи з реалізації її положень. Зрозуміло, що за такої послідовності підготовка відповідного закону про судовий контроль не могла не зіткнутися з серйозними труднощами.

Звичайно, й у Польщі не все йшло вдало з легалізацією нового інституту. Він з'явився всупереч серйозному опору багатьох високопоставлених осіб, що вважали його свого роду " виразкою" на здоровому тілі польської судової системи. Польська юридична громадськість не підтримала ідею заміни АПК новим нормативним актом; було прийнято рішення йти шляхом реформування вже чинного законодавства. При цьому була схвалена концепція адмiнiстративно-процесуального кодексу як комплексного акту зі збереженням в ньому норм, що стосуються скарг i пропозицій; спорів, розмежування компетенції між органами державного управління й судами, а також норм, що регламентують судовий контроль за законністю управлінської діяльності.

У ході реформи АПК польський законодавець скасував багато приписів процедурного характеру, які регулювали розгляд окремих категорій адмiнiстративних справ i значно обмежували, порiвняно з відповідними нормами АПК, правові гарантії для

сторін адмiнiстративного процесу, що, в свою чергу, створювало великі труднощі в правозастосовній практиці. Характерно, що за межами кодексу залишилися деякі специфічні адмiнiстративні процедури, зокрема, провадження у справах про адмiнiстративні правопорушення.

Положення АПК були поширені на сферу податкових відносин i відносин у сфері соціального забезпечення. У кодексі систематизовані норми, що регулюють порядок видачі зацікавленим особам рiзного роду адмiнiстративних довідок, визначені умови їх видачі, строки, а також передбачена можливість оскарження відмови у здійсненні подібних дій. Істотна новела полягала у введенні інституту мирової угоди між сторонами адмiнiстративного провадження. Такі угоди затверджуються відповідним органом державного управління й мають такі ж юридичні наслідки, як i рішення, винесені безпосередньо в ході самого адмiнiстративного процесу.

Законодавець зміцнив принцип подвійної інстанції в розгляді адмiнiстративних спорів: до реформи в ряді випадків адмiнiстративне рішення, прийняте органом державного управління по першій інстанції, не могло бути оскаржене, i ця обставина істотно обмежувала процесуальні права сторін. За новими правилами оскарження допускається практично в кожній справі. Були розширені правові можливості для участі в процесі громадських організацій у справах, що стосується інтересів інших осіб. При цьому були значно обмежені можливості для так званого повороту до гіршого. Такий поворот можливий зараз лише в тих випадках, коли оскаржене рішення грубо порушує положення закону або суспільні інтереси. В АПК встановлений цілий ряд нових процесуальних строків, необхідних для виконання відповідних адмiнiстративних дій, при цьому багато термінів значно скорочені. Деякі положення кодексу спрямовані на забезпечення стабільності адмiнiстративних рішень. Так, кодекс передбачає ряд строків давності, витікання яких погашає можливість відміни вказаних рішень (ст. 146). До кодексу був включений спеціальний розділ, що містить норми, які регулюють порядок вирішення спорів про компетенцію між органами державного управління й судами. Для вирішення таких спорів був створений спеціальний орган – Компетенційна колегія при Верховному Суді.

Проте серйозні зміни адмiнiстративно-процесуального кодексу полягали у введенні інституту судового контролю за законністю рішень органів державного управління. Професор А. Зелінський підкреслював свого часу, що ця новела – одне з найважливіших явищ у польській законодавчій практиці, i

що значення цієї реформи неможливо переоцінити. "Судовий контроль за законністю адміністративних рішень, – писав він, – повинен забезпечувати правопорядок у діяльності органів державного управління, підвищити рівень цієї діяльності, зробити однако-вим застосування приписів адміністративного права, розширити сферу прав громадян, посилити довіру громадянина до органів державної адміністрації, нарешті, усунути певний комплекс неповноцінності, що виникає при порівнянні польського законодавства з іншими правовими системами" [1, с. 6]. А. Зелінський говорив, що дорога до цього інституту була дуже довгою і що в результаті польський законодавець, використовуючи традиції того Верховного Адміністративного Трибуналу довоєнної Польщі, створив оригінальну модель юрисдикційного контролю, що втілилася у Вищому адміністративному суді. Хоча цей орган, писав він, є органом спеціальної юрисдикції, його діяльність побудована на єдиних для всієї польської судової системи принципах, таких, наприклад, як незалежне здійснення суддями їх професійних функцій або загальний нагляд за його діяльністю з боку Верховного Суду [2, с. 12].

У процесі підготовки закону про реформування АПК висловлювалося багато різних думок відносно того, в якому виді слід систематизувати норми, що регулюють організацію судового контролю. Було досить серйозних аргументів на користь того, щоб видати окремих нормативний акт, у якому відповідні норми були б зібрані воедино. Основним аргументом прибічників цього підходу було наступне міркування. Проблематика юрисдикційного контролю виходить далеко за рамки власне адміністративного процесу; на перший план у цьому випадку висувається зовсім не адміністративно-процесуальна проблематика, а питання так званого судового права, тобто питання, пов'язані з організацією й функціонуванням судових органів. Стверджувалося, що кодифікація відповідних норм в окремому правовому акті істотно вплинула б на підвищення ролі цього інституту в польській правовій системі. Проте розробники законопроекту пішли шляхом інкорпорації його в АПК.

Передусім це було обумовлено тією обставиною, що цей інститут прокладав собі дорогу в польській правовій системі з великими труднощами. С. Завадський підкреслював, що якщо досі не вдавалися спроби введення судового контролю шляхом видання окремого правового акту, то слід було б не повторювати таких спроб, а подумати про інший підхід до цього питання, використовуючи ті можливості, які з'явилися разом з реформою АПК. Цей підхід тим більше обґрунтований таким чином, що між адміністративною процедурою й контролем суду за

її реалізацією існує дуже тісний зв'язок. Так, у результаті судового рішення, що стосується питання про законність оскарженого управлінського акту, справа може бути знову розглянута органом державного управління і, таким чином, судовий розгляд стає окремою і специфічною стадією адміністративного процесу. Необхідно також було взяти до уваги факт, що адміністративний орган, що розглядає справу, не зможе не зважати на ті наслідки, які приносить в адміністративний процес інститут судового контролю. Так само й суддя, що розглядає спір про законність адміністративного рішення, не може не мати перед очима всієї адміністративної процедури. С. Завадський писав, що органічний зв'язок між такою процедурою й контролем, що здійснюється судом за її законністю, є найбільш вагомим аргументом на користь поєднання їх у рамках комплексного акту. Існувало декілька варіантів легалізації цього інституту: а) встановити в АПК принцип судового контролю і зберегти діючий порядок регулювання цього питання в чинному законодавстві; б) передбачити в законі перелік адміністративних справ, переданих у судову компетенцію; в) ввести в АПК загальний принцип судового оскарження адміністративних дій, вказавши одночасно коло справ, вилучених з судового контролю; г) встановити загальний принцип судового контролю суду за законністю адміністративних дій без будь-яких виключень [3, с. 24]. Врешті-решт була прийнята така правова модель судового контролю, яка з'єднала в собі елементи кожного з усіх можливих варіантів.

Стосовно організаційного встановлення нового інституту польський законодавець також знаходився перед вибором, а саме: передати адміністративні справи у відання загальних судів або створити для вирішення таких справ спеціальні адміністративні суди. На користь першого варіанту говорила його простота – передбачалося створити у Верховному суді Польщі й у воєводських судах спеціальні адміністративні палати. Проте врешті перевага все ж була віддана другому варіанту, який більшою мірою враховував специфічні особливості адміністративних справ і їх істотні відмінності від кримінального й цивільного судочинства.

Розгляд адміністративних спорів у Польщі знаходиться за межами компетенції загальних судів, він побудований за континентальною моделлю адміністративної юстиції. Для вирішення справ цієї категорії законодавець створив особливий юрисдикційний орган – Вищий адміністративний суд, який знаходиться в столиці країни (м. Варшава) й має декілька відділень, розташованих у ряді польських воєводств. Судді ВАС призначаються Президентом РП за пропозицією Все-

польської ради юстиції. Законодавство пред'являє до кандидатів у судді цілий ряд умов, у тому числі польське громадянство, наявність вищої юридичної освіти, досягнення 35-річного віку, не менше ніж 10-річний стаж роботи на адміністративній посаді або в якості судді, прокурора, нотаріуса, адвоката, а також володіння високим рівнем знань у сфері державного управління й адміністративного права (ст. 6 Закону про Вищий адміністративний суд).

Суд уповноважений брати до свого розгляду скарги на неправомірні рішення органів державного управління. Упродовж тривалого часу АПК містив перелік матеріальних правовідносин, віднесених до судової компетенції. У 1990 р. ця норма була змінена і встановлено демократичніше правило, що дає можливість звернутися до суду із скаргою на всі (за окремими виключеннями) адміністративні рішення. Предметом розгляду в адміністративному суді може бути не лише дія, але й бездіяльність управлінського органу, який не вирішив віднесені до його відання питання в установлені терміни. Правом подання скарги закон наділяє, по-перше, сторону адміністративного процесу, в якості якої може виступати, як правило, фізична або юридична особа, інтереси якої порушені цим процесом або яке вимагає від органу державного управління відповідних дій у зв'язку зі своїми правами, інтересами або обов'язками. По-друге, до повноважених осіб закон відносить громадські організації, що брали участь в адміністративному провадженні. По-третє, уповноваженим суб'єктом може бути прокурор, який вносить протест на незаконний, на його думку, адміністративний акт (ст. 197 АПК).

Суд працює на основі спеціального регламенту, що детально регулює порядок його діяльності: прийняття громадян і ознайомлення їх з необхідними документами й матеріалами у справі; дії суду після отримання відповідної скарги; повідомлення зацікавлених осіб про судові засідання; процедуру його проведення; вимоги, що пред'являються до судового рішення й ціла низка інших питань процесуального характеру.

Вищий адміністративний суд є незалежним юрисдикційним органом і в прийнятті рішення по спрах, що входять у його компетенцію, зобов'язаний керуватися тільки чинним законодавством. Його рішення мають обов'язкову силу для відповідного органу державного управління при повторному адміністративному розгляді справи. Нагляд за його діяльністю здійснює Верховний Суд Польщі. Він має право розглядати рішення ВАС у порядку надзвичайної ревізії, протеста міністра юстиції й голови Верховного Суду Польщі, а також приймати постанови, що містять відповідні юридичні питання, що

стосуються його функцій. При Вищому адміністративному суді діє бюро судової практики, що збирає й публікує найважливіші для діяльності цього органу судові рішення.

Кілька років тому у відання адміністративного суду законодавець передав цілий ряд справ, пов'язаних з реформою місцевого самоврядування в Польщі. Маючи своїм основним завданням децентралізацію державної влади, реформа створила систему особливих автономних територіальних одиниць – гмін. Їх повноваження відрізняються залежно від того, якого роду функції вони виконують: власні або делеговані їм державою. До власних функцій закон відносить управління в сфері охорони природного середовища, соціальної допомоги, охорони здоров'я, освіти, культури, комунального господарства, будівництва тощо. Передача гмінам спеціальних повноважень відбувається на основі особливих угод з урядовою адміністрацією і залежно від можливостей тієї або іншої гміни. Відповідно до цього розрізняються рівні державного контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування. Проте гміна має право на захист в адміністративному суді від неправомірних дій державних органів і посадовців. Гміна може оскаржити до суду рішення, що порушують її права як територіальної громади.

Адміністративний суд уповноважений також розглядати спори про компетенцію, що виникають між органами державної влади й органами місцевого самоврядування, а також питання, пов'язані з контролем за законністю прийняття останніми правових актів. Представники державної адміністрації, що здійснюють нагляд за діяльністю органів місцевого самоврядування, мають право оскаржити до суду рішення, що приймаються гміною в рамках власних або делегованих повноважень.

Особливі взаємовідносини пов'язують Вищий адміністративний суд з іншим органом судової влади в Польщі – Конституційним Трибуналом. Рішення останнього обов'язкові для адміністративного суду. Він повинен у ході розгляду конкретної справи враховувати висновки Трибуналу відносно законності нормативного акту, так чи інакше пов'язаного з адміністративним процесом. У разі, якщо в суду виникнуть сумніви в конституційності акту, що послужив основою для винесення рішення, ВАС має право звернутися з відповідним запитом у Конституційний Трибунал. Адміністративний суд уповноважений також входити в Трибунал з пропозицією про встановлення конституційності закону, якщо йде мова про акт, що стосується збройних сил і оборони країни, а також безпеки польської держави. ВАС надає Трибуналу інформацію, пов'язану з виявленими ним порушеннями законодавства

в ході виконавчо-розпорядчої діяльності адміністративного апарату держави. Судова практика показує, що найчастіше ВАС звертається в Трибунал у зв'язку з невиконанням законів, розпоряджень, наказів, інструкцій та інших актів, прийнятих відповідно урядом країни, його керівником, а також окремими міністерствами.

Отже, можна виділити три основні етапи в діяльності ВАС. На першому етапі (1981–1985 рр.) були вирішені організаційно-правові й кадрові питання, створені місцеві центри ВАС у польських воєводствах; визначена загальна концепція судової діяльності й форми співпраці з органами державної адміністрації, а також з представниками юридичної науки. Для другого етапу (1986–1990 рр.) була характерна стабілізація роботи адміністративного суду, зміцнення його позицій у правовій системі польської держави. У цей період до суду подавалося щорічно приблизно 13–14 тис. скарг, тобто всього за десять років – близько 115 тис. Кількість суддів збільшилася з дев'яти осіб на початку діяльності ВАС до 75 у кінці 1986 р. і 95 у 1990 р. [4, с. 78].

У 1990 р. почався третій етап, пов'язаний з реалізацією нових завдань, поставлених перед судовою владою і в умовах розширення меж її компетенції. Це розширення викликано переходом до так званої генеральної клаузули, тобто до принципу оскарження всіх адміністративних рішень, а також передачею у відання суду цілого ряду нових справ із захисту прав органів місцевого самоврядування.

А. Зелінський підкреслює, що вже з самого початку своєї діяльності ВАС намагався займати власну юридичну позицію й трактував адміністративні приписи передусім з точки зору забезпечення прав і інтересів громадян, цим заслужив повне визнання й довіру до себе з боку польського суспільства. Вже в перші місяці свого існування суду довелося займатися цілою низкою принципів питань, що виникли в ході розгляду підвідомчих йому справ, зокрема, юридичним визначенням адміністративного акту. Вирішення цього питання істотно розширило можливості судового контролю за законністю виконавчо-розпорядчої діяльності, у тому числі за рахунок поширення його на акти, видані органами, що формально не відносилися до державної адміністрації (підприємства, профспілки, кооперативи, громадські організації та ін.). Однією з проблем, що виникли в діяльності адміністративного суду, стала проблема юридичного трактування так званих оціночних понять, таких як, наприклад, “публічний інтерес”, “публічний правопорядок”, “державна безпека” тощо, а також питання трактування адміністративного розсуду. Суд дійшов висновку, що вказані питання мають бути

предметом юрисдикційної оцінки, зокрема, суд повинен досліджувати в повному обсязі, чи знаходиться оскаржуваний акт у межах адміністративного розсуду й чи відповідає він відповідним процесуальним вимогам [2, с. 13].

Об'єктом уваги з боку суду стали й процесуальні проблеми. Йому довелося давати юридичну характеристику такого поняття, як “сторона адміністративного провадження”, а також оцінювати виконання такої процесуальної умови, як попереднє подання скарги вищестоящому органу управління. А. Зелінський пише, що з часом зміцніло уявлення про те, що процес у Вищому адміністративному суді є процесом *sui generis*, і що в ньому не можуть домінувати ні чисто адміністративні, ні цивільно-процесуальні елементи, незважаючи навіть на те, що АПК містить бланкетну норму, що посиляє у разі не врегульованості тих або інших процесуальних положень – до Цивільного процесуального кодексу Польщі (ст. 211 АПК).

Одним з напрямів діяльності суду стало усунення з правового обороту дефектних актів нормативного характеру. ВАС став одним з найактивніших органів, що зверталися в Конституційний Трибунал з вимогою оцінити конституційність того чи іншого нормативного акту. Слід особливо підкреслити, що ВАС ввів у свою практику досвід безпосереднього застосування в ході розгляду підвідомчих йому справ положень польської Конституції і тим самим здійснював (до певної міри) конституційний контроль за законністю адміністративних актів. А. Зелінський підкреслює, що перехід у визначенні межі юрисдикційного контролю за законністю управлінської діяльності до генеральної клаузули й передача у відання адміністративного суду спорів, пов'язаних з реформою місцевого самоврядування, формують таку модель польської адміністративної юстиції, яка повною мірою реалізує всюди прийняті стандарти правової держави.

ВАС налагодив тісну співпрацю з органами державного управління найрізноманітніших рівнів. Вона виражалася в участі суддів у перепідготовці державних службовців, у запрошенні їх на суддівські конференції, присвячені проблемам застосування норм адміністративного права, у проведенні виїзних сесій у тих воєводських містах, де немає відповідних центрів ВАС, в організації численних дискусій з науковими і практичними працівниками тощо. Діяльність адміністративного суду відкрита для засобів масової інформації і користується великою увагою з боку польського суспільства.

IV. Висновки

Можна дійти висновку, що реформа адміністративного процесу і введення судово-

го контролю за законністю державного управління увінчалися в Польщі успіхом. Інститут адміністративної юстиції на ділі довів свою життєздатність і по праву зайняв гідне місце в польській правовій системі. Цей досвід може бути корисний і для вітчизняного законодавця.

Список використаної літератури

1. Zielinsky A. Reforma postepowania administracyjnego / A. Zielinsky // Nowe prawo. – 1980. – № 5. – S. 5–8.
2. Zielinsky A. Z perspektywy dziesięciolecia Naczelnego Sadu Administracyjnego / A. Zielinsky // Panstwo i prawo. – 1990. – № 9. – S. 11–14.
3. Zawadzki S. Teoretyczne i legislacyjne aspekty projektu nowelizacji kodeksu postepowania administracyjnego / S. Zawadzki // Panstwo i prawo. – 1979. – № 11. – S. 24–25.
4. Пилипенко А.Н. Административная юстиция в зарубежных государствах / А.Н. Пилипенко // Законодательство и экономика. – 1996. – № 3–4. – С. 77–81.

Стаття надійшла до редакції 02.09.2013.

Апаров А.М. Польский опыт организации административной юстиции

В статье исследована история развития института административной юстиции в Польше, особенности становления административных судов в условиях административно-территориальной реформы, компетенция административных судов, а также особенности административных производств в административных судах Польши.

Ключевые слова: административно-процессуальное право, административное право, государственное управление, общественные отношения, административная юстиция, административно-процессуальное законодательство.

Апаров А. Polish experience of organization of administrative justice⁷

The administrative justice became inalienable and besides by the effectively operating element of the Polish legal system. Reform of Administratively-judicial code of Poland during that in Poland there was the created institute of judicial control after legality of administrative activity became the result of deputy initiative. This circumstance evidently enough testifies that introduction of institute of administrative justice was conditioned by the objective, realized majority of Polish society by a social necessity. In the Administratively-judicial code of Poland the norms are systematized and regulate the order of delivery to the interested persons of different sort of administrative certificates, it was examined the terms of their delivery, terms, and also foreseen possibility of appeal of refuse in realization of similar actions. A substantial short story consisted in introduction of institute of world agreement between parties of administrative realization.

A number of new judicial terms, necessary for implementation of corresponding administrative actions has been set in the Administratively-judicial code of Poland, many terms are considerably brief here. Some positions of code are the stabilities of administrative decisions sent to providing. The serious changes of administratively-judicial code consisted in introduction of institute of judicial control after legality of decisions of organs of state administration.

Consideration of administrative spores in Poland is outside the competence of general courts, id est it is built on the continental model of administrative justice. For the dispatch of businesses a legislator created the special jurisdiction organ – Higher administrative court this category. This court is plenipotentiary to take to the consideration complaints about the illegal decisions of organs of state administration.

The administrative court is plenipotentiary also to examine spores about a competence, that arise up between public authorities and organs of local self-government, and also questions related to control after legality of acceptance last legal acts.

Key words: administratively-judicial law, administrative law, public administration, public relations, administrative justice, administratively-judicial legislation.